

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор філії «Сколівське лісове господарство» ДП «Ліси України»

Валерій ДАНІВ
2024

Програма
по проведенню навчання з питань збереження
червонокнижних та зникаючих видів тварин, рослин та птахів,
які знаходяться під загрозою зникнення

ВСТУП

Організація лісового господарства має своїм завданням забезпечувати ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку з урахуванням природних та економічних умов, цільового призначення, лісорослинних умов, породного складу лісів, а також функцій, які вони виконують.

Будь-який ліс має певну екологічну та соціальну цінність. Така цінність може полягати в наявності рідкісних видів, угруповань та біотопів, місць рекреації, або природних ресурсів, які використовуються місцевим населенням тощо. Виділення особливо цінних ділянок лісу є одним з показників ведення лісового господарства в умовах його сертифікації. Їх необхідно створювати передусім для збереження первинного природного ландшафту, біологічного різноманіття, зникаючих видів тварин та рослин, а також підтримання екологічної рівноваги довкілля.

На території України зустрічається багато видів тварин, рослин та птахів, чисельність яких є критичною. В будь-який день може статись так, що якийсь з видів зникне зовсім. Головні причини, через які зникають рідкісні тварини, рослини та птахи – знищення середовищ їх існування та безпосереднє знищення їх самих. Більшість зникаючих видів охороняється Червоною Книгою України, міжнародними конвенціями.

Найкращий спосіб зберегти рідкісні види тварин, та птахів – зберегти середовище їхнього існування. Одним з напрямків зробити це в умовах сучасного лісового законодавства – виділити на цих територіях особливо цінні для збереження ділянки лісу. Такі ділянки здатні забезпечити екологічну рівновагу, тобто компенсувати перетворення природних комплексів людиною, зберегти принаймні частину дикої природи та рідкісні види тварин, рослин та птахів на цій території. Охорона цінних природних територій – це свідчення нашого піклування про майбутні покоління.

ця програма визначає порядок проведення навчання власного персоналу та підрядників, а також інформування зацікавлених сторін задля запобігання збору, полюванню чи відлову рідкісних та тих, що перебувають під загрозою,

видів на території лісового фонду філії “Сколівське лісове господарство) ДП “Ліси України”.

1. Визначення термінів:

Біологічне різноманіття: Мінливість живих організмів, що походить з усіх джерел, включаючи, серед іншого, наземні, морські та інші водні екосистеми і екологічні комплекси, частиною яких вони є; це поняття включає різноманітність у межах виду, між видами, та різноманіття екосистем.

Мережа територій для збереження: ті частини одиниці господарювання, для яких збереження є первинною, а в деяких випадках - єдиною метою. До таких територій належать репрезентативні ділянки, зони збереження, охоронювані території, сполучні території та особливо цінні для збереження території.

Екосистема: динамічний комплекс угруповань рослин, тварин і мікроорганізмів, а також їхнього неживого довкілля, які взаємодіють як єдине функціональне ціле.

Природне оселище (біотоп): ділянка суші чи водного простору природного або напівприродного походження, яка визначається за абіотичними та біотичними характеристиками. Також вживається тут як синонім терміну “природне середовище існування”, що стосується предмету Конвенції про охорону дикої флори, фауни та природних середовищ існування у Європі (Бернської Конвенції).

Рослинне угруповання: сукупність видів рослин, що зростають разом в межах певної ділянки та перебувають у тісній взаємодії як між собою, так і з умовами довкілля.

Середовище існування видів дикої флори та фауни: територія, що визначається особливими абіотичними та біотичними чинниками, у межах якої види природної фауни і флори оселяються на будь-якому етапі свого життєвого циклу.

Рідкісні види: види, які рідко трапляються, проте не класифікуються як такі, що перебувають під загрозою. Такі види розповсюджені в географічно

обмежених ареалах чи особливих оселищах, або зрідка трапляються на великій території. Вони приблизно еквівалентні категорії IUCN (2001) “Майже під загрозою) (NT), включно з видами, близькими до того, щоби бути занесеними або, ймовірно, будуть занесені в найближчому майбутньому, до категорії тих, що перебувають під загрозою.

Загроза: ознака або застереження щодо можливості або наближення шкоди чи негативних впливів.

Вид, що перебуває під загрозою: вид, що відповідає критеріям IUCN (2001) для категорій “Уразливий” (VU), “Той, що зникає” (EN) або “У критичній небезпеці (CR), і має високий, дуже високий або надзвичайно високий ризик зникнення у дикій природі. Для цілей FSC ці категорії можуть бути змінені відповідно до офіційних національних класифікацій (які мають законне значення значення) та до місцевих умов і щільності популяцій (які можуть впливати на рішення щодо відповідних заходів зі збереження).

1. Заходи з виявлення рідкісних та тих, що перебувають під загрозою, видів.

Заходи з виявлення типових та унікальних природних комплексів, місця зростання та поселення рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення видів тваринного і рослинного світу декларуються під час проведення базового лісовпорядкування. У протоколах першої та другої лісовпорядних нарад обов'язковим з відображення проєктованих та реалізованих робіт щодо реалізації вищезазначених заходів.

З метою системного обстеження лісових територій і виділення унікальних природних комплексів, місць зростання та поселення рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення видів тваринного і рослинного світу, цикл досліджень поділяється на чотири етапи:

- 1) попередній (камеральне обстеження території);
- 2) початковий (рекогносцирувальне обстеження території);
- 3) основний (стаціонарні дослідження);

4) додатковий (уточнення, коригування отриманих результатів).

Роботи з виділення рідкісних та тих, що перебувають під загрозою видів мають проводитись із залученням фахівців відповідних профілів науково-дослідних установ України.

Роботи виділення та моніторингу рідкісних видів флори та фауни проводяться системно щорічно протягом вегетаційного періоду. Звіт подається раз на рік у грудні місяці.

2. Навчання працівників філії “Сколівське лісове господарство” ДП “Ліси України”.

Навчання власних працівників проводиться за участі фахівців відповідних профілів науково-дослідних установ України. Навчання працівників філії “Сколівське лісове господарство” ДП “Ліси України” може проводитись на нарадах лісової охорони, зборах трудового колективу філії. За результатами обов'язково повинен складатись протокол засідання з відображенням списків присутніх. У разі дії карантинних обмежень у регіоні діяльності філії, пов'язаних з поширенням коронавірусного захворювання (COVID-19), навчання може проводитись у режимі онлайн.

3. Навчання працівників підрядних організацій.

Під час проведення тендеру щодо надання послуг у лісовому господарстві, обов'язково у технічну документацію додається умова щодо декларування підприємцями дотримання вимог FSC національного стандарту. В подальшому це має бути відображено у договорі.

Навчання працівників підрядних організацій щодо запобігання збору, полюванню чи відлову рідкісних та тих, що перебувають під загрозою, видів можуть проводити: заступник директора головний лісничий, начальник відділу лісового господарства, лісничі лісництв філії “Сколівське лісове господарство”

ДП “Ліси України”.

4. Інформування представників зацікавлених сторін та сторін чії інтереси зачеплено.

Інформування представників зацікавлених сторін та сторін, чії інтереси зачеплено щодо виявлених рідкісних та тих, що перебувають під загрозою видів, а також про запобігання їх збору, полюванню чи відлову проводиться шляхом розміщення відповідної інформації на офіційному сайті та фейсбук сторінці філії “Сколівське лісове господарство” ДП “Ліси України”.

5. Відповідальні за проведення навчання

Контроль за вчасним проведенням навчанням працівників, підрядників, а також за інформуванням представників зацікавлених сторін та сторін, чії інтереси зачеплено у філії “Сколівське лісове господарство” ДП “Ліси України” покладено на відповідального за лісову сертифікацію.

Провідний інженер
відділу лісового господарства

Анатолій ІВАНЮК